

van Otto Warburg

Albert Einstein, een vriend van zijn vader, heeft Warburg ervan overtuigd dat de wetenschap, de academische wereld, voor hem de beste plek was. Daar spelen immers slechts de universele wetten van het heelal. Waar goed noch kwaad bestaat. De wetenschapper is zo zeker van de noodzaak van zijn onderzoek dat hij zich onkwetsbaar acht. Zo slaat hij het aanbod af in Engeland te gaan werken en dat terwijl het al overduidelijk is dat er voor hem als jood in Duitsland niet langer ruimte is. Ziende blind is hij voor de kanker die Duitsland aanvreet. Of speelt er meer...

Een andere, aangrijpende verhaallijn betreft die van Sarah en Rebecca, een joodse moeder en dochter die zich in een heel wat onfortuinlijker situatie bevinden dan de grote onderzoeker. We zijn inmiddels wat verder in de tijd, het is 1944 en beiden vrouwen zijn onderweg naar concentratiekamp Buchenwald, later berucht geworden om zijn afschuwelijke medische experimenten. Net als in het verhaal van Warburg gaat het om Darwins survival of the fittest, maar nu betreft het geen slimme wetenschappers maar slachtoffers van de Jo-

denvervolgung. Sarah overleeft het kamp door in de barakken te werken waar artsen experimenten op mensen uitvoeren. Wonder boven wonder overleven moeder en dochter deze gruwelijke tijd. Eenmaal door de Amerikanen bevrijd besluiten ze Duitsland ver achter zich te laten. En zo komen ze, zoals veel personages in de romans van De Brabander, op Curaçao terecht waar ze een nieuw leven beginnen.

De derde verhaallijn in de roman vertelt het verhaal van Tito d'Estrées, de zoon van een aanhanger van de Dominicaanse dictator Trujillo. Op kosten van de wrede dictator mag hij zich in Parijs specialiseren in algemene chirurgie. Weer confronteert Eric de Brabander ons met hetzelfde dilemma: wat te doen als een dictatuur ons de mogelijkheden geeft waar we van dromen? Tito blijkt uit sterker hout gesneden dan Warburg. Als hij het ware gezicht van het Dominicaanse bewind en de moorddadigheid daarvan heeft meegemaakt, besluit het hij zijn kansen te laten schieten en de wijk naar Curaçao te nemen.

Tito keek toe hoe zijn oom met de achterkant van zijn re-

olver uithaalde en Dieudonné met de kolf op zijn mond sloeg. Vol ongeloof keek Dieudonné naar Felipe. Hij bracht de hand naar zijn mond en haalde zijn losgeslagen gouden tand tussen duim en wijsvinger tevoorschijn. Tito zei niets. Hij schaamde zich diep, maar durfde niets te ondernemen. Hij wilde dat het asfalt op de binnenplaats zich opende en hem zou opslokken.

Eric de Brabander toont ons een wereld van 'eten of opgegeten worden.' Mensen komen steeds weer in situaties waarin ze moeten kiezen tussen kansen, voorspoed, wellicht geluk en hun moraal. En de vraag of geluk wel mogelijk is als je ziel en zaligheid aan de duivel hebt verkocht. Voor de liefhebber van het werk van Eric de Brabander valt er veel te genieten. Zo komt Arthur Booi uit 'Hot Brazilian Wax' in het boek ter sprake en komen er de nodige tandartsen in het boek voor. Los van deze uitstapjes voor de insider knoopt De Brabander op vernuftige wijze naarmate het boek vordert de verhaallijnen aan elkaar. Tito leert Rebecca kennen, samen krijgen ze een kind: Esther die in Nederland medicijnen gaat studeren en later met kankerpatiënten in contact komt. Ze maakt iets verbijsterends mee: de spontane regressie van een osteosarcoom bij een diabetes. En zo schrijft De Brabander

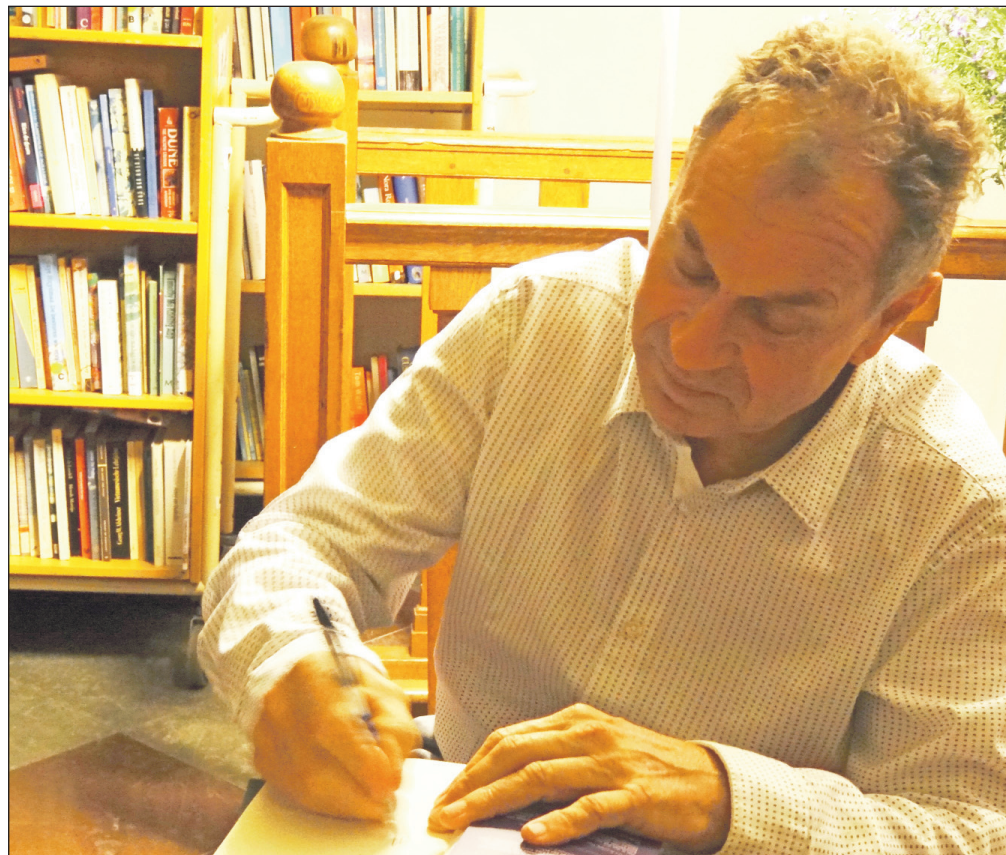
de cirkel rond naar de theorie van Warburg waar het allemaal mee begon. Wanneer Esther steeds dieper het verhaal van Warburg induikt komt de vraag van experimenten op mensen bij haar op. Met een ongekende verbetering, waarschijnlijk gedreven door het verleden van haar moeder en grootmoeder, probeert ze de waarheid omtrent de wetenschap boven tafel te krijgen. Eric de Brabander schroomt niet om pijnlijke maar eerlijk gegeven antwoorden te noteren.

'Je kan me laf noemen, of erger, onverschillig. Achteraf denk ik dat ik verkoos een struisvogel te zijn, net zoals zoveel andere Brave Duitsers in dit bruut ver-

krachte land. Denk wat je wilt. Want uiteindelijk ben ik een wetenschapper. Voor de oorlog, tijdens de oorlog en nu, erna!'

Ontluisterende woorden, waardoor je meteen aan de eerder in het boek genoemde Einstein moet denken en aan al die andere wetenschappers die blind voor de mogelijke gevolgen hun onderzoek deden. Met 'Het dilemma van Otto Warburg' heeft Eric de Brabander een belangrijk en intrigerend boek geschreven. Het levert vragen op waar je dagenlang op kunt kauwen.

Het dilemma van Otto Warburg
Auteur Eric de Brabander
Uitgeverij In de Knipscheer
ISBN 978-90-6265-934-0

De auteur signeert zijn roman.

FOTO'S A.G. BROEK

Aart G. Broek: „De Brabander weet op onverwachte wijze het Curaçao van de decennia na de Tweede Wereldoorlog in de roman te verwerken.”

POSTKAART VAN DORP

Eric de Brabander